

**Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва
і дизайну імені Михайла Бойчука**

Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК.05. УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В2 «Дизайн»
Спеціалізація	В2.01 «Графічний дизайн»
Освітня програма	ОПП «Мультимедійний дизайн»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс/Семестр	1-й курс (І семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекційні (30 год)
	Практичні (15 год)
	Самостійна робота (45 год)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Викладач	К. філол. н., доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти Д. В. Козловська
Контактна інформація викладача	Корпоративна пошта: kozlovska_daria@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	Google Meet https://kdidpamid.edu.ua/moodle/course/index.php?categoryid=11
Дні занять	Відповідно до розкладу занять.
Консультації	Відповідно до графіка консультацій.

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Зміст дисципліни. Перелік тем: Тема 1. Національний науково-дослідний інститут українознавства МОН України як науково-освітній центр і громадське об'єднання Тема 2. Діяльність Міжнародної асоціації українців та Національної асоціації українців Тема 3. Історія розвитку української мови, літератури, культури на зламі XIX – XX ст. Тема 4. Концептуальні, теоретико-методологічні та історіографічні засади розвитку українознавства на початку XX ст. Тема 5. Дослідження української етносоціальної проблематики XX – XXI ст. Тема 6. Українська антропологія Тема 7. Національний характер українців Тема 8. Обрядова пісенність українського народу Тема 9. Українська музична культура Тема 10. Флора й фауна в побуті та звичаях українців Тема 11. Провідні галузі народного господарства Тема 12. Архітектура, народні ремесла й художні промисли Тема 13. Житло й побут українців Тема 14. Українські родинні традиції Тема 15. Етнопедагогіка <i>Ключові слова: українознавство, україністика, етнос, етногенез, антропологічний тип, національний характер, ментальність, обрядовість, побут, господарство, традиції.</i> Роль та місце дисципліни в системі підготовки: формує пізнання здобувачами вищої освіти української етнічної спадщини.
Мета та завдання дисципліни	Метою навчальної дисципліни є усвідомлення себе як індивідуальних носіїв української етнічної культури (етнофорів) у сучасному етнокультурному світовому просторі, формування у здобувачів вищої освіти відчуття причетності до тисячолітньої історії й культури українського народу. Основні завдання навчальної дисципліни: ✓ висвітлити етнічну історію та теорії етногенезу українців; ✓ ознайомити з усіма складниками побуту, народного господарства та матеріальної культури українців;

	✓ репрезентувати особливості формування духовної культури українців; ✓ виховати прагнення до самореалізації здобувачів вищої освіти як етнофорів у сучасному етнокультурному просторі світу. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання: знати: ● основні теорії й концепції етногенезу; ● основні періоди історії української культури, їхнє значення з погляду українського націєтворення; ● особливості міфології та релігії українців; ● світоглядні особливості українського народу; ● специфіку побуту та домашнього господарства українців; ● постаті провідних дослідників-українознавців, їхні найважливіші праці та здобутки; вміти: ● аналізувати історію України як історію окремого народу та його держави, так і в контексті загальноєвропейської та світової історії; ● аналізувати історико-культурну спадщину українського етносу; ● орієнтуватися в особливостях матеріальної та духовної культури українців та інших етносів на території України; ● аналізувати стан культурно-побутових традицій народу, оцінювати їхню роль у житті народу; ● застосовувати знання з українознавства для визначення лінії особистої поведінки в умовах розмаїття світових культур.
Передумови вивчення дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни «Українознавчі студії» є базові шкільні знання з української мови, української літератури, історії України, географії, народознавства.
Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю й невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-4. Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел.

	ЗК-7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК-8. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні. ЗК-9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та в розвитку суспільства, техніки й технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-5. Здатність застосовувати знання історії українського й закордонного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	лекц.	практ.	сем.	СРС
1	2	3	4	5	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ В УКРАЇНІ Й ЗА КОРДОНОМ					
Тема 1. Національний науково-дослідний інститут українознавства МОН України як науково-освітній центр і громадське об'єднання	5	2			3
Тема 2. Діяльність Міжнародної асоціації українців та Національної асоціації українців	7	2	2		3
Тема 3. Історія розвитку української мови, літератури, культури на зламі XIX – XX ст.	5	2			3
Тема 4. Концептуальні, теоретико-методологічні та історіографічні засади	7	2	2		3

розвитку українознавства на початку XX ст.					
Тема 5. Дослідження української етносоціальної проблематики XX – XXI ст.	5	2			3
Разом за змістовим модулем 1	29	10	4		15
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕНТАЛЬНІСТЬ І ОБРЯДОВІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ					
Тема 6. Українська антропологія	7	2	2		3
Тема 7. Національний характер українців	5	2			3
Тема 8. Обрядова пісенність українського народу	7	2	2		3
Тема 9. Українська музична культура	5	2			3
Тема 10. Флора й фауна в побуті та звичаях українців	7	2	2		3
Разом за змістовим модулем 2	31	10	6		15
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ГОСПОДАРСТВО ТА ПОБУТ УКРАЇНЦІВ					
Тема 11. Провідні галузі народного господарства	5	2			3
Тема 12. Архітектура, народні ремесла й художні промисли	7	2	2		3
Тема 13. Житло й побут українців	5	2			3
Тема 14. Українські родинні традиції	8	2	3		3
Тема 15. Етнопедагогіка	5	2			3
Разом за змістовим модулем 3	30	10	5		15
Усього годин	90	30	15		45

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Борисенко В. К. Сімейна обрядовість українців ХХ – початку ХХІ століття. Київ, 2016. 256 с.
2. Бондаренко Г. Б. Українська етнокультура в контексті глобалізаційних викликів. Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2014. 226 с.
3. Лозко Г. С. Українське народознавство. Вид. 5, доповн. та переробл. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 304 с.
4. Олійник М. В. Український одяг у системі міської культури Києва (друга половина ХІХ – початок ХХІ століття): монографія. Київ, 2017. 312 с.
5. Стішова Н. С. Українські календарні свята осіннього циклу: монографія. Київ : Б. в., 2017. 240 с.
6. Українська етнологія: навч. посіб. / за ред. В. К. Борисенко. Київ, 2007. 400 с.

Додаткові:

1. Україна й українство в етнокультурних процесах: збірник наукових праць. Київ : НДІУ, 2017. 156 с.
2. Українська культура ХХ – ХХІ ст.: соціоантропологічний аспект: зб. наук. праць / [наук. ред. М. В. Гримич]. Київ : Дуліби, 2015. 236 с.

Інтернет-ресурси

1. <https://ndiu.org.ua/>
2. <https://uaznavstvo.univ.kiev.ua/>
3. <https://www.mau-nau.org.ua/>
4. <https://www.etnolog.org.ua/>
5. <https://nte.etnolog.org.ua/>

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів	Дата проведення контролю	Форма контролю	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Українознавчі студії в Україні й за кордоном	10.2025	Поточний контроль	37
Змістовий модуль 2. Ментальність і обрядовість українського народу	11.2025	Поточний контроль	28

Змістовий модуль 3. Господарство та побут українців	12.2025	Поточний контроль, підсумковий контроль	35
---	---------	--	----

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Ноутбук із можливістю демонстрації матеріалів і виходу до мережі Інтернет, проєктор для демонстрування презентацій.
Необхідні засоби	Не передбачено.
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: <i>Microsoft Office Word, Adobe Acrobat Reader, Microsoft Power Point.</i>
Матеріали, інструменти	Не передбачено.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної добročесності	Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, здобувач вищої
--	--

	освіти втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена зі зниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до неотримання семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо здобувач вищої освіти пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її упродовж консультаційного часу, відповівши на ключові запитання, виконавши вправи на відповідні теми. Довгострокова відсутність здобувача вищої освіти на заняттях без поважних причин дає підстави для отримання неатестації. Додаткові заняття в такому разі не передбачені.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять із навчальної дисципліни «Українознавчі студії» поширюються загальноприйняті норми та правила поведінки, затверджені «Правилами поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Схвалюється власна думка здобувачів вищої освіти з теми заняття, активне обговорювання проблемних питань. Водночас на заняттях не допускаються дії, що порушують порядок і заважають навчальному процесу, зокрема користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, відсутність реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем у робочі години є корпоративна пошта викладача (kozlovska_daria@kdidpamid.edu.ua). Порядок надсилання листів: 1) у темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено – УС); 2) файли підписуються в такий спосіб: «Прізвище_Завдання». Прийнятний формат файлів: текст – .docx, ілюстрації – .pdf, презентації – .pptx. Консультування з викладачем в Академії відбувається у визначені дні й години.

Детальніша інформація щодо програмних компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи студента тощо міститься в Робочій програмі навчальної дисципліни «Українознавчі студії» (<https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-mystecztvoznastva-i-mysteczkoj-osvity/>).

Розробник силабусу
навчальної дисципліни

Дар'я КОЗЛОВСЬКА

Гарант освітньої програми

Наталія БОНДАРЕНКО

Завідувач кафедри

Силабус затверджено
на засіданні кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти

від «_26_» серпня 2025 р., протокол № 1